

sesta joillekin ryhmille koituva vähäinen hyöty voidaan saada vaarattomammin muilla keinoilla, esimerkiksi liikunnalla, ruokavaliolla tai tupakoinnin lopettamisella.

Independent-lehden mukaan Portman-ryhmä on sotkeutunut tutkimukseen myös toisella tavalla. Se on tehnyt kaikkensa nakertaakseen arvovaltaisen 226-sivuisen tutkimuksen Alcohol Policy and the Public Good uskottavuutta. Teos on julkaistu Maailman terveysjärjestön ja Oxford University Pressin suojeluksessa. Lontoon yliopiston psykiatrian professori Griffith Edwards on käyttänyt kolme vuotta tämän yhdeksästä maasta olevien 16 asiantuntijan avulla kootun teoksen valmisteluun. Mutta teoksen viesti ei ollut Portmanin ryhmän mieleen. Tutkijoiden teoksessa ilmaistu käsitys oli pääpiirteissään, että supistamalla alkoholin kokonaiskulutusta voidaan vähentää myös alkoholista aiheutuvia haittoja.

Independent-lehden sunnuntainumeron Independent on Sundayn mukaan Portman-ryhmä on tarjonnut joillekin englantilaisille tutkijoille pari tuhatta punttaa, jos nämä suosituvat julkisesti tyrmäämään Alcohol Policy and the Public Good -teoksen alkoholiteollisuuden kannalta ikävät johtopäätökset. Newcastle'n alkoholi- ja huumetutkimuskeskuksen professori Nick Heather torjui tarjouksen. Mutta neljä tai viisi tutkijaa hyväksyi sen, Portman-ryhmästä paljastettiin, mutta heidän nimiään ei kerrottu.

Portman-ryhmä on käynyt taisteluun myös koululaisten sieluista. Hyväntekeväisyysjärjestö Drinkline, joka Englannissa johtaa alkoholiongelmisten kansallista avustusverkkoa, on julkaissut kouluille jaetun sarjakuvan muotoon puettun opaskirjan nimeltä The Big Blue Book of Booze. Kirjassen selvänä viestinä on, että alkoholi on voimakasta huu-

metta. Portmanin ryhmä ei luonnollisesti ole katsonut tätä kirjasta hyvällä silmällä ja on ryhtynyt vastahyökkäykseen julkaisemalla oman kirjassensa. Se on myös sarjakuvan ja vakavan asian sekoitelma. Mutta turha edes mainita, että tässä teineille tarkoitetussa opaskirjassa alkoholia ei esitelty läheskään yhtä pelottavana huumeena.

Drinkline on julkaissut myös vanhemmille tarkoitetun opaskirjan, jonka tavoitteena on auttaa vanhempia keskustelemaan lastensa kanssa alkoholista ja sen vaaroista. Nyt on sillekin julkaistu kilpaileva kirjanen nimeltä Discussing Drinking with your Children. Sen sisältö perustuu Edinburg-hin yliopiston alkoholitutkimuksen löytöihin. Eikä missään tietenkään kerrota, kuka tätä tutkimusta osittain rahoittaa.

EEVA LENNON

POHJOISMAAT VAHVOILLA TULIAISVIINAKYSYMYKSESSÄ

Suomi ja Ruotsi (ja myös Norja, jonka jäsenyys ei toteudu) saivat EU-neuvotteluissa läpi poikkeussäännöksen, jonka mukaan ns. tuliaisviinoja saa – jäsenyyden tultua voimaan – näihin maihin tuoda noin kymmenesosan siitä kuin EU:ssa

yleensä. Säännös on voimassa vuoden 1996 loppuun asti.

Suomessa on esitetty näkemyksiä, joiden mukaan EU:n säännöt tulisivat voimaan automaattisesti vuoden 1997 alustalukien. Lainsäädäntöneuvos **Jan Palmstierna** Ruotsin ul-

koministeriöstä pitää näitä näkemyksiä virheellisinä. Poikkeussäännön kohtalo on Palmstiernan mukaan neuvottelukysymys, jossa Ruotsin ja Suomen neuvotteluasema tulee olemaan varsin vahva.

Palmstierna viittaa Ruotsin

viralliseen kantaan, joka ilmenee hallituksen elokuussa 1994 antamasta esityksestä Ruotsin EU-jäsenyyshdoista.

– Vuonna 1996 päättyvästä poikkeussäännöksestä on sopimuksen mukaan neuvoteltava uudelleen. Asian käsittelyn tulee tapahtua samoin kuin arvonlisäveron sopeuttamisen EU-sääntöihin. Tämä tarkoittaa, että olemassa oleva käytäntö jatkuu siihen saakka,

kunnes ministerineuvosto yksimielisesti päättää korvata sen uudella. Ministerineuvoston päätöksen tulee olla yksimielinen, koska kyseessä on veroasia. Tästä syystä Ruotsilla – kuten Suomellakin – tulee olemaan ratkaiseva vaikutus tuliaisviinoja koskevien säännösten sisältöön vuoden 1996 jälkeenkin, Palmstierna toteaa.

– Tietysti, jos soitatte komis-

sioon Brysseliin, niin sieltä tarjotaan todennäköisesti toisenlaista näkemystä ja sanotaan, että ”neuvotteluista tulee vaikeat”. Me katsomme kuitenkin, että päätökseltä vaadittava yksimielisyys antaa ratkaisuvallan käytännössä Ruotsille ja Suomelle, Jan Palmstierna sanoo.

THOMAS ROSENBERG

TULIAISVIINAT ERILAISTEN NEUVOTTELUKULTTUURIEN PURISTUKSESSA

Yksi EU-jäsenyysevenvottelujen kummajainen on epätietoisuus tuliaisviinojen kohtalosta vuoden 1996 jälkeen. Selvää on, että Ruotsi ja Suomi ovat saaneet oikeuden soveltaa omaan käyttöön tapahtuvalle maksuttomalle alkoholitonuonille muita EU-maita huomattavasti alempia tuontimääriä vuoden 1996 loppuun saakka. Mitä tälle poikkeussäännölle tapahtuu tämän jälkeen? Varsinkin ruotsalaiset katsovat, että Pohjoismaat voivat yksinkin aikaansaada sen, että poikeus jatkuu. Näin toteaa esimerkiksi Jan Palmstierna Ruotsin ulkoministeriöstä toissaalla tässä lehdessä. Toisaalta sellaisiakin mielipiteitä on ilmennyt, että poikeus päättyy automaattisesti 31.12.1996.

Jäsenyysevenvottelujen perua olevien maatalousotkujen seurauksena olenkin nyttem-

min ymmärtänyt, että edellä kerrottu sekaannus saattaa johtua Suomen ja EU:n ”erilaisista neuvottelukulttuureista”. Eli neuvottelupöydästä noustua kummallakin osapuolella on ollut oma tulkintansa siitä, mitä on sovittu.

Seuraava kannanotto asiaan on kirjoitettu paholaisen asianajajan (Abogado del Diablo) näkökulmasta, eli pahin vaihtoehdokkaan ei ole poissuljettu.

KYSYMYKSI ON VEROKONTROLLISTA

Ennen itse asiaan menemistä kertaan lyhyesti EU:n ja Suomen maksuttomat tuontimäärät.

Ajatus siitä, että yksityishenkilöiden tuontimääriä pitäisi EU:n sisällä jollakin tavoin rajoittaa, ei ole alkoholi-

poliittinen, vaan verojärjestelmän toimivuuteen liittyvä. Asiaa koskeva säädös on neuvoston direktiivi 92/12/EEC, jolla säädellään valmisteverollisten tavaroiden liikkumista eri jäsenmaiden välillä (ns. järjestelmädirektiivi). Tällä direktiivillä varmistetaan, että valmisteveron alaiset tuotteet liikkuvat esteittä jäsenvaltioiden välisessä kaupassa ja että niitä verotetaan asianmukaisella tavalla. Koska verojen yhtenäistämistä on annettu säännökset vain mineraaliöljyjä, alkoholiuomia ja tupakkatuotteita varten, sovelletaan järjestelmää EU:ssa vain näihin tuotteisiin.

Yksi peruseriaate tässä liikkumisessa on se, että omaan käyttöön tulevilla tavaroilla valmistevero maksetaan hankintamäärästä ja elinkeinotoimintaan tulevilla tavaroilla